

SİRKÜ : 2004/06
Konu : Yatırım İndirimi Uygulamaları

KAYSERİ
08.01.2004

Muhasebe Müdürlüğü'ne

4842 Sayılı Kanun ile yatırım indirimi mevzuatı yeniden düzenlenmiş, ticari veya zirai kazançları bilanço esasına göre tespit edilen mükelleflere teşvik belgesiz olarak yapacakları yatırımlar üzerinden yatırım indirimi hesaplanması hakkı tanınmış, 5024 Sayılı Kanun ile de yatırım indiriminden yararlanabilecek iktisadi kıymetlerin enflasyon düzeltmesi yapılan dönemlerde düzeltilmiş değerleri üzerinden yatırım indirimi hesaplanması imkanı getirilmiş, ayrıca 4842 Sayılı Kanun ile yeni yapılan düzenlemelere tabi olmak isteyen yatırım teşvik belgesi sahiplerine tercih haklarını kullanmak üzere 10 Şubat 2004 tarihine kadar yeni süre verilmiş bulunmaktadır.

4842 ve 5024 Sayılı Kanunlar ile yatırım indirimine ilişkin olarak yapılan düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

1. Teşvik belgesiz olarak yapılacak yatırımlara yatırım indiriminden yararlanma imkanı getirilmiştir.
2. Yatırım indirimi oranı; satın alınan veya imal edilen amortismanına tâbi iktisadî kıymetlerin maliyet bedellerinin **% 40'ı** olarak tespit edilmiştir.
3. Enflasyon düzeltmesi uygulanan dönemlerde, yatırım indirimi istisnası tutarının hesaplanmasında maliyet bedeli yerine iktisadi kıymetin aktife alındığı dönem sonundaki enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş değeri esas alınacaktır. Ancak 01.01.2004 tarihine kadar yapılmış harcamalar bu hükümden yararlanamayacaktır.
4. Kazancın yetersizliği nedeniyle yararlanılmayan yatırım indirimi tutarı; izleyen dönemlerde bu dönemlerde TEFE oranında meydana gelen artış kadar artırılarak dikkate alınacaktır.
5. Yararlanılan yatırım indirimi tutarı üzerinden gelir vergisi stopajı yapılmayacaktır.
6. Kullanılmış olarak alınan iktisadi kıymetler, gayri maddi haklar (yatırım indiriminden yararlanabilecek iktisadi kıymetlerin kullanılması için gerekli olan bilgisayar programları hariç), mal ve hizmet üretimi ile doğrudan ilgili olmayan alet, edevat, mefruşat ve büro demirbaşları, yurt dışındaki yatırımlarda kullanılmak üzere alınan iktisadi kıymetler, mal ve hizmet üretim yeri olarak kullanılmak üzere inşa edilen binalar hariç olmak üzere; satın alınan veya inşa edilen binalar, arazi ve arsalar, binek otomobili ve benzeri kara taşıtları ile yat, kotra, tekne ve benzeri deniz araçları ile uçak, helikopter gibi hava taşıtlarından işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayanlar ve bedeli 5 Milyar TL'nin altında (2004 yılında 6 Milyar) kalan iktisadi kıymetler yatırım indirimi kapsamı dışında bırakılmıştır.
7. Yatırım indirimi istisnasına konu iktisadî kıymetlerin aktife alındıkları tarihten itibaren iki yıl içinde elden çıkarılması halinde, bu iktisadî kıymetlerle ilgili olarak yatırım indirimi istisnası uygulanması hakkı kaybedilecek, ancak daha önce yararlanılan yatırım indirimi istisnası için herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

4842 Sayılı Kanun ile değiştirilmeden önceki eski mevzuat hükümlerine tabi olan mükelleflerin yatırım indirimi işlemlerine ilişkin esaslar ise aşağıdaki gibidir.

1. Teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlara ilişkin olarak hesaplanacak yatırım indirimi tutarı için teşvik belgesinde kayıtlı yatırım indirimi oranı geçerli olmaktadır.
2. Yararlanılan yatırım indirimi tutarı üzerinden **(%19,8)** oranında gelir vergisi stopajı yapılacaktır.
3. Kazancın yetersizliği nedeniyle yararlanılmayan yatırım indirimi tutarı; izleyen dönemlerde bu yıllar için belirlenen yeniden değerleme oranı kadar artırılarak dikkate alınacaktır.
4. Yatırım indiriminin hesabında amortismanına tabi iktisadi kıymetin maliyet bedeli esas alınacak olup, enflasyon düzeltmesi yapılan dönemlerde düzeltilmiş değer üzerinden yatırım indirimi hesaplama hakkı bulunmamaktadır.
5. Teşvik belgesi ekindeki global liste kapsamında alınan amortismanına tabi kıymetler için yatırım indirimi hesaplanabilecek, liste kapsamında olmayan kıymetler için yatırım indirimi hesaplanmayacaktır.
6. Yatırım tamamlanmadan yatırıma konu iktisadî kıymetlerin satılması veya devredilmesi halinde, yatırım indirimi nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler tahakkuk ettirilerek tahsil edilecektir.

Yukarıda da belirtildiği üzere eski mevzuat hükümlerine göre yatırım indiriminden yararlanan mükelleflere, 10 Şubat 2004 tarihine kadar vergi dairelerine bildirimde bulunmaları şartıyla 4842 ve 5024 sayılı Kanunlarla düzenlenen yeni mevzuat hükümlerinden yararlanma yada eski mevzuat hükümlerine tabi olmaya devam etme hususunda seçimlik hak tanınmıştır.

10 Şubat 2004 tarihine kadar vergi dairesine bildirimde bulunarak yeni mevzuat hükümlerine tabi olmak isteyen mükellefler; 24 Nisan 2003 tarihinden itibaren yaptıkları yatırımlar için yeni mevzuat hükümlerinden yararlanabileceklerdir. Bu mükelleflerin, bu tarihten önceki dönemlerde yaptıkları harcamalar sebebiyle hesapladıkları ancak henüz indirim konusu yapılamamış yatırım indirimi hakları eski mevzuat hükümlerine tabi olacaktır.

Yukarıdaki hususların değerlendirilerek yeni mevzuat hükümlerinden yararlanmak isteyenlerin yatırım teşvik belgesi sahibi firmaların 10 Şubat 2004 tarihine kadar vergi dairesine bildirimde bulunmaları gerekmektedir.

Bilgi ve gereęi rica olunur.

